

Adres Redakcji i Administracji: L w ó w, ulica Chorążczyzny 1. 31.

Należność pocztową opłacono ryczałtem.

PRENUMERATA
MIESIĘCZNA:

Cena 25 gr. we Lwowie i na egzempl. 25 gr. w prowincji

Tel. Redakcji 2-30, 1-78, 15.
Tel. Administracji 73.

Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową zł. 6-50
Bez dostawy. . . zł. 6-
Za granicą . . . zł. 9-50
P. K. O. 141.871.

GAZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 9183.

Lwów, wtorek 8 kwietnia 1930.

Rok XXI.

Nakładem Wydawnictwa „Gazeta Poranna” Spółka z ogr. odp. Redaktor naczelny: Dr. JÓZEF REINLENDER

Epidemia ospy wietrznej we Lwowie.

Venizelos przybywa do Warszawy. - Zjazd okręgowy T. S. L. - Sensacyjne zwycięstwo Pogoni.

Wykwintne pokoje do śniadań i restauracje poleca F-a „Zakopane”, ul. Akademicka 24.

Nowy tekst katechizmu.

Gitta del Vaticano, 6 kwietnia. (PAT) Kardynał Gaspari z polecenia Ojca św. opracował nowy tekst katechizmu, jaki zastąpi dawny, opracowany przez kardynała Bellarmino około 300 lat temu. Dotychczas nietylko znaleźć można było pewne różnice w nauczaniu katechizmu w poszczególnych krajach, ale nawet w poszczególnych diecezjach. Wobec tego nasuwała się konieczność opracowania nowego tekstu, obowiązującego dla wszystkich katolików całego świata. Praca kardynała Gaspariego zostanie ogłoszona drukiem staraniem drukarni watykańskiej, która wydrukuje je jednocześnie ściśle i skontrolowane tłumaczenia we wszystkich językach.

PO RAZ PIERWSZY PO 60 LATACH.

Gitta del Vaticano, 6 kwietnia. (PAT) Według krążących tutaj pogłosek, Pius XI. miałby wznowić w dniu święta Wielkiej Nocy tradycyjną formę błogosławieństwa „urbi et orbi”. Od r. 1870, jak wiadomo, papież zaprzestali udzielania tego błogosławieństwa.

POGRZEB SIOSTRY OJCA ŚW.

Gitta del Vaticano, 6 kwietnia. (PAT) Pogrzeb siostry Piusa X., Marji Sarto, odbył się wyjątkowo uroczysto. Szereg dostojników Kościoła oraz przedstawicieli władz rządowych i miejskich i liczne tłumy odprowadziły zwłoki zmarłej na stację Termini. Rząd włoski udzielił bezpłatnego przewozu zwłok do miejscowości rodzinnej zmarłej

Po zgonie królowej Szwecji.

ZWŁOKI PRZEWIEZIONE ZOSTANĄ WE ŚRODĘ DO KRAJU.

Sztokholm, 6 kwietnia. (PAT) Urzędowa notyfikacja o śmierci królowej podpisana przez księcia regenta Gustawa Adolfa, odczytana została wczoraj w obu Izbach Rigsdagu, których przewodniczący wygłosili następnie przemówienia. Przewiezienia ciała zmarłej królowej do Szwecji nastąpi prawdopodobnie we środę, po nabożeństwie za-

lobnem w kościele protestanckim w Rzymie, na którym być może obecna będzie włoska para królewska.

Sztokholm, 6 kwietnia. (PAT) Postanowiono wysłać szwedzki okręt wojenny celem przewiezienia zwłok królowej do Sztokholmu, bezpośrednio z portu niemieckiego, do którego zwłoki przybędą specjalnym pociągiem.

Powstanie w Abisynji.

WOJSKA RZĄDOWE OPANOWAŁY SYTUACJĘ.

Rzym, 6 kwietnia. (PAT) W północnej części Abisynji wybuchło powstanie. Wojska rządowe, wspomagane przez samoloty, zadały powstańcom

pełną klęskę. Wódz powstańców miał paść na polu bitwy. Wedle ostatnich informacji, powstanie ma być całkowicie i ostatecznie stłumione.

Przed upadkiem Stalina.

SOWJETY W OBLICZU HISTORYCZNYCH ROZSTRZYGNIEŃ.

Wiedeń, 6 kwietnia. (PAT) Korespondent „N. Fr. Presse” wywodzi, że Rosja sowiecka znajduje się w przededniu rozstrzygnięć historycznych. Zagrożenie akcji kolektywistycznej na wsi wywołało wrzenie przeciwko Stalinowi wśród robotników i dezorientację wśród najniższej biurokracji partyjnej. W Moskwie krążą najrozmaitsze pogłoski. W każdym razie — zdaniem dziennika — nigdy jeszcze polityka Stalina nie była tak ciężka, jak obecni. Dawni jego przyjaciele w zarządzie partyjnym oświadczają, że

niepotrzebne było rozpętywanie burzy, aby potem trąbić do odwrotu. Wymieniają już nawet nazwiska następcy Stalina. Najpopularniejszym obecnie człowiekiem w stronnictwie komunistycznym jest Piatakow, b. przywódca bolszewików ukraińskich. Piatakow — pomocnikiem Dzierżyńskiego w komisariacie przemysłu, kierownikiem misji handlowej w Paryżu, a następnie dyrektorem Banku państwa. Drugim kandydatem jest kierownik Związków zawodowych Tomski.

Z ANGLJI DO AFRYKI POŁUDNIOWEJ ZA 10 DNI?

Londyn, 6 kwietnia. (PAT) W pierwszych dniach przyszłego tygodnia odlecia z Londynu do Capetown w południowej Afryce: znany lotnik kap. Barnard i p. Little jako drugi pilot, oraz księżna Bedford jako pasażerka. Do tej wielkiej podróży powietrznej użyty będzie samolot systemu Fokker. Na tym samym aparacie kap. Barnard i ks. Bedford odbyli w roku ubiegłym podróż powietrzną z Londynu do Indji i z powrotem. Lotnicy sądzą, że podróż z Anglii nad Afryką do Capetown będzie trwała 10 dni, a podróż powrotna do Londynu 9 dni. Ma to być zatem szybkość rekordowa na szlaku Anglja—Południowa Afryka.

CZECHOSŁOWACJA WEJMUJE UDZIAŁ W WYSTAWIE W POZNANIU.

Praga, 6 kwietnia. (PAT) Przybył tu przedstawiciel wystawy komunikacji i turystyki w Poznaniu red. Woydyłło, który został przyjęty przez premiera Udrzala i szereg ministrów. W wyniku tych audjencji rząd czecosłowacki ma powiększyć w znacznym stopniu swój udział w wystawie. Red. Woydyłło odwiedzi 17 miast czecosłowackich, gdzie wygłosi odczyty o wystawie, urządzone staraniem miejscowych Izb handlowo-przemysłowych.

OBNIŻENIE PODATKÓW WE FRANCJI.

Paryż, 6 kwietnia. (PAT) Odbyła się tu dziś narada, w której udział wziął Tardieu, minister finansów, minister budżetu, gubernator Banku Francuskiego, oraz szereg wyższych urzędników ministerstwa finansów. Narada poświęcona była sprawie projektowanego obniżenia podatków. Przewidziane jest obniżenie podatków o półtora miljarda fr.

Pokój do śniadań, handel delikatesów M. Bałaban. Halicka 12

Konferencja morska w Londynie.

Zawarcie układu trzech mocarstw.

Stany Zjednoczone, Angja i Japonia zgodziły się na zmniejszenie floty o dziewięć pancerników

Londyn, 6 kwietnia. (PAT). Ambasador Stanów Zjedn. w Brukseli i członek delegacji amerykańskiej Hugh Gibson wygłosił dziś popołudniu przemówienie przed mikrofonem radjostacji londyńskiej, przeznaczone dla radjo-słuchaczy amerykańskich. Ambasador Gibson oświadczył, że w tygodniu ubiegłym zawarło porozumienie między Stanami Zjednoczonymi, Wielką Brytanią i Japonią. Oznacza ono, że floty wojenne wszystkich trzech mocarstw zmniejszone zostaną o 9 pancerników. Tym sposobem Japonia będzie miała tylko 9 pancerników, a więc akurat tyle, o ile zmniejszone zostaną floty trzech mocarstw w klasie głównej statków wojennych. Na podstawie traktatu waszyngtońskiego wspomniane trzy mocarstwa miały ograniczyć liczebność swych flot pancerników do 26. Obecnie na podstawie układu z ubiegłego tygodnia mocarstwa obowiązują się nie budować ani jednego nowego pancernika w ciągu 6 lat od roku bieżącego, to znaczy, że 9 pancerników skreślonych z etatu nie będzie zastąpionych przez statki nowe. Dalszą poważną zdobycz konferencji obecnej jest ułożenie się trzech mocarstw co do ograniczenia ilościowego we wszystkich klasach statków wojennych. Ograniczenie to idzie w klasach krążowników, torpedowców i łodzi podwodnych znacznie dalej niż projekt rozbrojeniowy genewski z r. 1927.

Wyniki osiągnięte dotychczas przeszły oczekiwania. W rezultacie istnieje nadzieja, że konferencji uda się osiągnąć cel główny, to jest porozumienie pięciu mocarstw. Jednakże w razie przeciwnym układ trzech mocarstw stanie się zapewne podstawą przysz-

go porozumienia, do którego po wyjaśnieniu trudności i uzgodnieniu dział-

nych je różnic, zechcą przystąpić pozostałe dwa mocarstwa.

Układ franc.-angielski bliski realizacji.

Warszawa, 6 kwietnia. (PAT). Dzisiejsza prasa paryska ujawnia na temat konferencji londyńskiej o wiele więcej optymizmu niż w dniach ostatnich. Kilka dzienników przyniosło wiadomość, że układ francusko-angielski jest już bardzo bliski zrealizowania. Dziś w Paryżu odbyła się konferencja

między Tardieu i Briandem na temat rokowań londyńskich. Po konferencji ministrowie w rozmowie z dziennikarzami kategorycznie zaprzeczyli, jakoby Briand przywiózł z sobą do Paryża nowe propozycje angielskie w sprawie bezpieczeństwa.

Venizelos przybędzie do Warszawy.

PRAGNIE SPOTKAĆ SIĘ Z PRZEDSTAWICIELAMI RZĄDU POLSKIEGO.

Wiedeń, 6 kwietnia. (PAT). Donoszą z Aten, że Venizelos w niedługim czasie prawdopodobnie przybędzie do

Wiednia i do Warszawy. Pragnie on spotkać się z przedstawicielami rządu austriackiego i polskiego.

Śladem Biesiedowskiego...

Sztokholm, 6 kwietnia. (PAT) Radca poselstwa sowieckiego w Sztokholmie, Dimitrijewski złożył następujące oświadczenie w sprawie odwołania go przez rząd sowiecki z zajmowanego stanowiska: O odwołaniu mnie z zajmowanego stanowiska dowiedziałem się tylko z dzienników, niemniej przeto zdaję sobie sprawę doskonale z motywów tego kroku rządu ZSSR. Motywy formalne zostały dostarczone przez nieuczciwe osoby, które wykorzystwały wypowiedziane przeze mnie w prywatnych rozmowach pragnienie poświęcenia się pracy naukowej za granicą i porzucenia w tym celu służby państwowej.

Są jednakże i inne motywy odwołania mnie, motywy nierównie waż-

niejsze. Chodzi mianowicie o to, że przeszedłem do obozu komunistycznego z obozu eserów, partii wierniej tradycjom bohaterskiej inteligencji rosyjskiej i jako taki byłem zawsze obcy biurokracji rosyjskiej. W mojej działalności kierowałem się zawsze jedynie względami na dobro narodu rosyjskiego, nie zaś interesami Kominternu.

Mogę tylko być wdzięczny prowokatorom za to, że ułatwili mi zerwanie z rządem sowieckim, na co tak trudno było mi zdecydować się. Służyłem Unji sowieckiej lojalnie aż do ostatniej chwili i nie należy oczekiwać odemnie jakichś rewelacji sensacyjnych, albowiem uważam, że publikując takie rewelacje, zawiódłbym to zaufanie, jakim darzyło mnie dotychczas moje państwo.

Walny Zjazd Stow. Uzętników Państw.

W OBRADACH UCZESTNICZY 118 DELEGATÓW.

Warszawa, 6 kwietnia. (PAT) Dziś rozpoczęły się obrady walnego zjazdu Stowarzyszenia urzędników państwowych Rzpltej Polskiej. Na zjazd przybyło 118 delegatów z całego kraju. Na otwarciu obrad obecny był premier Ślawek, minister pracy Prystor, minister sprawiedliwości Car. Ministra spraw zagr. reprezentował szef sekretariatu Matusiński, a ministra spraw wewn. dyrektor depart. Wajsbrot. Poza tym minister robót publ. Matakiewicz nadesłał depeszę.

Obrady otworzył prezes Zarządu głównego Warmksi, witając przybyłych przedstawicieli rządu, poczem odczytał depeszę nadesłaną przez Marszałka Piłsudskiego.

W przemówieniu swoim prezes Warmksi streścił sprawozdanie Zarządu Związku, poczem postawił wniosek o wysłanie depeszy hołdowniczej do Pana Prezydenta Rzpltej i Marszałka Piłsudskiego. Wniosek ten przyjęto przez akklamację.

Na porządku dziennym obecnego zjazdu znajduje się między innymi projekt pragmatyki i projekt noweli do ustawy dysejpl. i emerytalnej. Zjazd potrwa dwa dni.

ZJAZD PRZEDSTAWICIELI ZRZESZEN RODZICIELSKICH.

Warszawa, 6 kwietnia. (PAT) Dziś zakończył swe obrady drugi ogólnokrajowy zjazd przedstawicieli zrzeszeń rodzicielskich. Zjazdowi przewodniczył prof. Antoni Ponikowski. W obradach brało udział 200 delegatów z powie-

KANCLERZ BRÜNING O PROGRAMIE NOWEGO RZĄDU.

Berlin, 6 kwietnia. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu naczelnego zarządu partii centrowej, kanclerz dr. Brüning wygłosił dłuższe przemówienie, w którym poruszył szereg aktualnych problemów z dziedziny polityki niemieckiej. Na wstępie kanclerz z naciskiem podkreślił, że członkowie rządu, który ustąpił, szczerze dążyli do zaprowadzenia nad sytnością, jednakże z biegiem czasu odpowiedzialność za rozwój wypadków wymknęła się z ich rąk, przechodząc do przywódców frakcji parlamentarnych.

Wspominając o nowym rządzie, kanclerz Brüning zwraca uwagę, że w miarę jak w Reichstagu toczyła się dyskusja jałowa, musiała siłą rzeczy wzmocnić się władza prezydenta Rzeszy, który mimo to przestrzega ściśle zasad konstytucji, pozostawiając mu dość środków do zastosowania na wypadek, gdyby Reichstag nie dopisał. Obecny rząd powstał właśnie dzięki wzmocnionej władzy prezydenta Rzeszy.

Mówiąc o programie gabinetu na przyszłość, kanclerz podkreślił, że rząd obecny stawia sobie następujące cele:

1. Stworzenie warunków umożliwiających przyływ kapitałów zagranicznych.
2. Ustabilizowanie cen na produkty rolnicze.
3. Utworzenie dla zagrożonych prowincji wschodnich warunków umożliwiających powstrzymanie odpływu ludności niemieckiej w kierunku zachodu.
4. Dążenie do zapewnienia dodatniego bilansu handlowego na przyszłość.

Komisje podatkowe już rozpoczęły pracę.

Lwów, 7. kwietnia.

Ze sfer obywatelskich piszą, namy: Od tygodnia komisje dla wymiaru podatku obrotowego pracują pełną parą. Trzeba przyznać, że referencje poszczególnych komisji przedkładają materiały, lepiej opracowane, ale niektórzy znów uważają, że rok ubiegły był lepszym od poprzedniego (!) Niestety, nie we wszystkich komisjach frekwencja członków jest dostateczną, na czem najgorzej wychodzą podatnicy. Sfery interesowane powinny publicznie po nazwisku piętnować absentujących się oraz podawać fakty, nieuzasadnionych krzywdzących wyższych wymiarów. Tu i ówdzie słyszy się także skargi na przewodniczących zbyt fiskałnie nastrojonych.

ZWYCZAJE HANDLOWE.

Lwów, 7. kwietnia.

Komisja do ustalania zwyczajów handlowych lwowskiej Izby przemysłowo-handlowej obradowała onegdaj pod przewodnictwem dra Csali. Po dyskusji, w której wzięli udział pp. rr. Eisenstein, Schutzman, dr. Stesłowicz, Kiesler, Seidman, Fränkel, Schayer i inni, uchwalono szereg opinii dotyczących zwyczajów handlowych, a w szczególności co do obowiązku opłacania prowizji od inkasa w handlu komisowym, co do wysokości prowizji w handlu kora, w sprawie dostawy kantówek „bez oflisów i bez pęknięć”, w przedmiocie prowizji okręgowych komisjonerów w interesach młynarskich, co do obowiązku ponoszenia kosztów podwyżki robocizny na wypadek strajku, w sprawie dostawy węgla niesortowanego, a wreszcie co do rabatu towarowego w handlu trykotaj.

RĘKAWICZKI

męskie i damskie

Fownes, Londyn 29 6

Perrin, Grenoble,

Gant Bal, Chambery

wyłączny skład

A LA VILLE DE PARIS

GABRYEL STARK

LWÓW, P. MARJACKI 11.

KINO UCIECHA, Sienkiewicza 6. (Pasaż Mikolascha).

Rekordowy Podwójny Program 22 AKTÓW SENSACJI I HUMORU I Gigantyczne Arcydziało Pirackie

BARKA MIŁOŚCI

II. 10 aktów bezustannego śmiechu wywołanego przez „Slima” w komedji „NAPARADNIEJSZA PARADA”

Początek seansów o godz. 3 min. 30 popoł.

3513

Zjazd okręgowy T. S. L.

dowodzi żywej działalności tej Instytucji

Lwów, 7 kwietnia.

(jp) Wczoraj przedpołudniem obradował zwyczajny Zjazd okręgowy Tow. Szkoły Ludowej w budynku przy ul. Czarnieckiego 1. Wzięli w nim udział: imieniem Kuratorium okr. szk. r. **Stebnicki** i wizytator **Zagajewski**, im. Rady szk. miejskiej insp. **Kuchciak**, w imieniu Rady szk. pow. p. **Jankowski**, jako przedstawiciel referatu oświatowego komendy miasta maj. **Klink**, oraz Zarząd okręgu i liczni delegaci z powincji.

Obrady zajął prezes **dr. Gubrynowicz**, poczem sekr. **Bajorek** przedłożył sprawozdanie z działalności Związku okręgowego T.S.L., który pracuje na terenie 19 powiatów, gdzie istnieje 82 szkół. Przeprowadzono Instrukcje 21 kół, wzięto udział w konferencji w Kazimierzu nad Wisłą, w zjeździe bibliotekarzy w Poznaniu, urządzono dwa zjazdy, 128 wykładów, 4 kursy doszkalaćcające miesięczne w Wołkowie, Milatyczach, Sokolnikach i Zubrzy, u-

rzadzono Dzień Oświaty pozaszkolnej we Lwowie.

Akcja 3-Majowa prowadzi **Bursę Grunwaldzką**, **Książnicę publiczną T.S.L.** im. dr. Ernesta Adama (dzieł 20.713, tomów 26.933), **Czytelnię Naukową** (dar dr. E. Adama, dzieł 20.105, tomów 23.524), **Wypożyczalnię dla dzielnicy Gródeckiej** w szkole kolejowej (dzieł 2981, tomów 2673) oraz **Bibliotekę ruchomą dla kół podmiejskich** (1138 dzieł).

Nastąpiły sprawozdania delegatów kół prowincjonalnych, poczem wybra-

no nowy Zarząd. Nowy Zarząd Związku okręgu, w skład którego weszli pp.: **Aleksandrowiczówna**, **Adam**, **Bajorek**, dr. **Bant**, ks. dr. **Długosz**, dr. **Gaberle**, dr. **Gubrynowicz**, **Hawrot**, inż. **Kaszczuk**, **Kopia Henryk**, **Tuleja** (Jaworów, Kalitwiński Kamionka Str.), **Kozietulski**, **Krupański**, **Radwański**, **Strzelbicki**, **Strycharska**, dr. **Uhma**, **Wójcicki**, dr. **Zagajewski**, **Żeleski**, **Stebnicki**, **Chojecki** (Gródek), **Mazur** (Żółkiew), **Rabatowski** (Kulików). **Komisja rewizyjna**: pp. dr. **Jan Poratyński**, dr. **Benon Janowski**, **Józef Daszkiewicz**.

Epidem a ospy wietrznej we Lwowie.

Lwów, 7 kwietnia.

W jednej ze szkół powszechnych we Lwowie wybuchła epidemia ospy wietrznej, obejmująca niemal całe klasy. Schorzenie to szerzy się już od szeregu tygodni. Uważamy za rzecz wskazaną, by powołane czynniki wglądnęły w tę sprawę i wydały natychmiast odpowiednie zarządzenia w kierunku opowania tej gwałtownie szerzącej się epidemji.

KINO LEW	Dzisiaj w elki program humoru i dowcipu Niezrównany komik GLENN TRYON w komedji RAZ W ŻYCIU p. t. RAZ W ŻYCIU Ponad o 2 ko nedje 2-aktow.
	Dziś w elki program humoru i dowcipu Niezrównany komik GLENN TRYON w komedji RAZ W ŻYCIU p. t. RAZ W ŻYCIU Ponad o 2 ko nedje 2-aktow.

Jak pracuje Czerwony Krzyż

Lwów, 7 kwietnia.

(jp) Wczoraj odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie okr. lw. **Polskiego Czerwonego Krzyża** w lokalu własnym przy ul. **Bielowskiego**. Po zgajeniu prez. zarz. okr. woj. **Garapicha**, do prezydium zaproszono woj. **Gołuchowski**, prez. **Jastrzębskiego** i inż. **Rybickiego**, sekr. p. **Teodorowiczówna**.

Po powitaniu obecnych woj. **Gołuchowski** przedstawił zadania **Czerw. Krzyża w czasie pokoja**, poczem sprawozdanie z działalności, jakoteż program pracy na r. 1930 przedstawiła sekr. **Teodorowiczówna**. M. in. zazna-

czyła, że na utworzenie „**Domu Macierzystego Sióstr Czerw. Krzyża im. Ludwika Koziembrodzkiego**” we Lwowie, Zarząd przeznaczył 2000 dolarów. Z darów publiczności zebrano 4.641 zł., na rok 1930 preliminował Zarząd 10.000 zł. Przystąpiono do zakupu materiałów i organizowania urzędzeń sanitarnych.

Prez. **Garapich** udzielił wyjaśnień w sprawie programu na rok bieżący. Dochody i wydatki Zarządu w r. 1929 wynosiły 65.538 zł. Preliminowany budżet sanatorium na rok 1930 wynosi 255 tys. zł., budżet Zarządu 60.500 zł.

W 10-łą rocznicę Powstań Śląskich.

UROCZYSTA AKADEMIA W TEATRZE MAŁYM.

Lwów, 7 kwietnia.

(jp) Celem uczczenia jednego z najpodnioslejszych czynów Polski powstałej po półtorawiekowej niewoli do nowego życia, 10-tej rocznicy powstań śląskich, odbyła się wczoraj o godzinie 12 w południe w Teatrze Małym

Uroczysta Akademia,

urządzona staraniem Stow. „**Legion śląski**”, grupa Lwów. W obchodzie wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, Instytucji, oraz organizacji pokrewnych. Wśród obecnych zauważyliśmy prezesa koleji **Prachtia-Morawiańskiego**, ks. prof. **Szydelskiego**, wicepr. Izby przemysł.-handl. **Litwinowicza**, reprezentantów miasta, Związku Obr. Lwowa, Zw. Obr. Kresów Zach. i w. i.

Historję powstań górnośląskich przedstawił w głęboko ujętem przemówieniu inż. **J. Nawrocki**. Z każdego słowa mowy przebijała prawda bezpośredniego przeżycia, z którego powstało **wspaniałe świadectwo dla tej hartowanej, wiernie przy Polsce stojącej ludności Górnego Śląska**, która nie uznając terozem i intrygą przeprowadzonych plebiscytów ofiarą krwi zdobyła dla siebie prawo przynależności do Polski.

W części artystycznej programu p. mjr. **Cecylja Otto** odśpiewała **Niewiadomskiego „Na Gody”** i **Moniuszki arję z „Halki”**, dodając na młemiłką-ccie oklaski jeszcze nadkładki do programu, p. **St. Ruszcki** odśpiewał **Karłowicza „Zawód”**, arję ze „**Straszego**

Dworu”, a na „bis” arję z „**Toski**”. Akompaniament muzyczny spoczywał w rękach prof. **H. Olekskiej**.

Następnie orkiestra Szkoły technicznej odegrała pod batutą prof. **Nawrockiego „Pieśni śląskie”**, p. **Kopaczówna** wygłosiła piękne poezje **H. Zbierzchowskiego**, poświęcone **Braciom Górnoślazakom**, p. **Zenon Hamiecki** przy akompaniamencie p. **Boguckiej** odśpiewał **Hajzera „Na grobie”** i **Moniuszki „Pieśń Rycerska”**, a wreszcie na zakończenie uroczystego obchodu orkiestra odegrała „**Hyma narodowy**”.

Polski Związek prasy prowincjonalnej

obradował wczoraj w Warszawie.

Warszawa, 6. kwietnia. (PAT) Dziś o godz. 11 przed południem w sali Banku Gospodarstwa Krajowego rozpoczął się zjazd **Polskiego Związku prasy prowincjonalnej**. Na zjazd przybyło 110 delegatów pism prowincjonalnych. Zjazd zajął red. **Sieciński**. Następnie powitał zjazd w imieniu min. spraw wewn. p. **Tadeusz Święcicki**.

Na wniosek prezesa red. **Radwana** zebrani przez powstanie uczcili pamięć zmarłych założycieli Związku, poczem nastąpiło sprawozdanie zarządu i komitetu zjazdowego. Po referacie red. **Lanżyna** o projekcie ustawy dziennikarskiej, nastąpiły wybory zarządu Związku, do którego weszli: red. **Okulicz z Wilna**, red. **Sieciński z Częstochowy** red. **Olgierd Górka z Lwowa**, red. **Tański z Piotrkowa**, red. dr. **Brzeg z Pomorza**, red. **Prażmowski z Poznania** i red. **Sokółski z Krakowa**. Walne zebranie udzieliło zarządowi prawa kooptowania członków zarządu. Po wyborach do komisji rewizyjnej i do sądu koleżeńckiego, wybrano komisję: ogólną, finansową, ogłoszeniową, kolportażową i statutową.

W dalszym ciągu popołudniowych obrad nastąpiły sprawozdania komisji. Zjazd przyjął szereg rezolucyj. Między innymi uchwalono wysłać depeşe z wyrazami czci i hołdu do Pana Prezydenta **Rzplitej Mościłkiego** i **Marszałka Piłsudskiego**.

WYPADEK NA LOTNISKU.

Rzym, 6. kwietnia. (PAT) Na lotnisku wojskowym w Campino pod Rzymem samolot typu Caproni, pozostawiony na chwilę przez mechanika, który zszedł z aeroplanu zawołany przez jednego z oficerów, wzbił się w powietrze bez lotnika. Po okrazeniu lotniska samolot spadł z wysokości kilkuset metrów i zapalił się.

Maksymilian Moslera

inspektora lekarskiego **Województwa Lwowskiego** odbędzie się **Nabazentwo** żałobne we wtorek dnia 8. kwietnia 1930 w kościele św. **Mikołaja** o godz. 8 rano, na które przyjaćiel, kolegów i znajomych zaprasza

3477

Rodzina.

APOLLO! Ostatnie 2 dni. Dziś i jutro poraz ostatni. — Pod gwarancją zniknie kwaśna mina, gły swoje nowe dźwięki, kawały wycina we filmie **Maklen two na złość**

Nadprogram **TITTA RUFFO** i dźwiękowe aktualności. — Jutro we wtorek z powodu koncertu 2 seansy o 3 i 5-15. CENY NORMALNE

Dla zdrowia młodego pokolenia

Lwów, 7. kwietnia.

(jp) Pod przewodnictwem nacz. Wydz. dra **Mendysa** odbyło się w sali Kuratorium okr. szk. zebranie w sprawie akcji na rzecz kolonij wakacyjnych. W zebraniu wzięli udział wszyscy kierownicy i kierowniczkki lwowskich szkół powsz., reprezentanci Kół rodzicielskich i organizacji pokrewnych. Celem zebrania było omówienie planu działalności na rok 1930 oraz zdobycia funduszków na zorganizowanie kolonij, jakoteż sprawa zakupna budynku na cel kolonij z daru Komitetu obchodu 10-lecia Państwa Polskiego w kwocie 100.000 zł.

Zebranie wykazało potrzebę propagandy na rzecz zgromadzenia funduszków na urządzenie kolonij oraz obudzenia zrozumienia wśród szerszych sfer społeczeństwa dla doniosłej akcji Tow. „**Dzieci na wieś**”, mającej za cel zdrowie fizyczne i moralne młodego pokolenia.

KAPELUSZE

z fabryk św. ałowej sławy

Mossant

P. & C. Habig

Borsalino

Scott & Co

2998

poleca

A LA VILLE DE PARIS

GABRYEL STARK

LWÓW, PL. MARJACKI 11.

M E D Y C Y N A A Z D R O W I E

DODATEK TYGODNIOWY „GAZETY PORANNEJ“.

O nowej metodzie rozpoznawania ciąży.

Lwów, 7. kwietnia.

Problem rozpoznawania ciąży stał się w obecnych czasach zagadnieniem bardzo ważnym. Dawniej miała kobieta ciężarna tylko jedno pragnienie — szczęśliwe rozwiązanie. Kobieta dzisiejsza ma często inne pragnienie — przerwanie ciąży. Jeszcze przed wojną uznawała medycyna tylko jedno wskazanie do przerywania ciąży, a mianowicie wskazanie chorobowe, zagrażające przez poród zdrowiu matki, lub też dziecka.

Do wskazań lekarskich dołączyła obecna medycyna społeczna wskazanie dalsze, wskazanie może równie ważne, jak wskazanie ściśle lekarskie, mianowicie wskazanie społeczne.

Wszak wiemy, że ciąża nie zawsze jest dobrodziejstwem dla kobiety, ale często jest dla niej klęską i wieczystą ruiną. Stosunki gospodarcze i zarobkowe wolnej, ale nawet i zamężnej kobiety nie zawsze pozwalają na utrzymanie potomstwa. I dlatego w szeregu państwach, zarówno Zachodu, jak też Wschodu mnożą się głosy domagające się przerywania ciąży z powodów społecznych. Sowiety wprowadziły bezkarne przerywanie ciąży w klinikach szpitalnych. Jeden z lekarzy niemieckich, który powrócił ze Sowieców twierdzi, że 90 proc. kobiet zgłaszających się do szpitali z prośbą o przerywanie ciąży — to mężatki po 20 roku życia. Śmiertelność zaś kobiet z przerwana ciążą jest w Sowieciech niższa, aniżeli w Niemczech. Podczas gdy śmiertelność w Berlinie wynosi przy sztucznym przerywaniu ciąży 14/1000, to w Moskwie, gdzie przerywanie ciąży jest oficjalnie dopuszczone, wynosi zaledwie 2/1000.

Niebezpieczeństwo przerywania ciąży jest tem mniejsze, im wcześniej zabieg ten przeprowadzamy.

I dlatego stara się medycyna używać metody bardzo wczesnego stwierdzenia ciąży.

Metodę taką odkryli w r. 1925 dwaj uczeni niemieccy Zondek i Aschheim, którzy stwierdzają ciążę na podstawie obrazu moczu ciężarnej już w kilka dni po zapłodnieniu.

Problem rozpoznawania ciąży z moczu sięga czasów bardzo dawnych, bo jeszcze czasów starożytnych Egipcjan, problem ten jednak został dopiero szczęśliwie rozwiązany obecnie.

Profesorowie Zondek i Aschheim wszczepiali myszom białym tkanki, wzięte z rozmaitych narządów i badali wpływ tychże tkanek na zachowanie się myszy. Badacze ci przekonali się, że wprowadzenie do myszy tkanek z przysadki mózgowej jakiegokolwiek bądź zwierzęcia, albo człowieka spowodowało u zwierząt dojrzewanie jajników.

Związek przysadki mózgowej z okresem pokwitowania i stanem ciąży był już dawniej znany, wiadomo było, że n. p. grubienie kości w okresie pokwitania i w ciąży stało w związku ze wzmożoną czynnością przysadki mózgowej.

Z tej przysadki wydobyli Asch-

heim i Zondek hormon płciowy, który nazwali prolan.

Hormon ten krąży we krwi człowieka zdrowego w ilości znikomej, powiększa się jednakowoż gwałtownie już w pierwszych dniach ciąży i pojawia się w moczu.

Mocz ciężarnej wstrzyknięty podskórnie myszom białym powoduje dojrzewanie jajników.

Próba ta została dzisiaj przez świat naukowy lekarski ogólnie przyjęta i oddaje już dziś nieocenione usługi. W pracy, którą prof. Aschheim niedawno ogłosił, stwierdza, że na tysiąc ciężarnych przez niego badanych, stwierdził błędne wyniki zaledwie w 1 proc. przy-

Walka dwóch koryfeusz niemieckich

O WARTOŚĆ KRWI ZWIERZĘCEJ W LECZNICTWIE CHOROBY BAZEDOWA.

Lwów, 7. kwietnia.

Dyrektor berlińskiej kliniki chirurgicznej, głośny prof. Bier zastosował na klinice swej metodę wstrzykiwania krwi baraniej i wołowej u ludzi chorych na chorobę Bazedowa. Wiadomość ta, nieskontrolowana dostała się do codziennej prasy niemieckiej i chorzy nie tylko z Niemiec, ale z państw sąsiednich oblegali klinike prof. Biera, domagając się zastosowania tej nowej metody leczenia.

Metoda ta spotkała się jednak ze sceptycyzmem i ostrą krytyką innych badaczy niemieckich i dlatego przewodniczący Berlińskiego Towarzystwa Internistów prof. Bergman spowodował publiczną dyskusję na ten temat w Towarzystwie Lekarskim.

Z ramienia prof. Biera wystąpił asystent jego dr. Zimmer, który podniósł niezwykle wartość tej metody leczniczej i przedstawił swe korzystne wyniki u chorych z objawami Bazedowa. Przeciwno tym wywodom wystąpił bardzo energicznie obecny rektor Uniwersytetu w Berlinie, a jeden z najwy-

padkach.

Odczyn Aschheima i Zondeka przewyższa swoją czułością wszystkie dotychczas znane próby i odgrywa w medycynie bardzo już obecnie wybitną rolę.

Odkrycie Zondeka i Aschheima ma poza wartością praktyczną, doniosłe znaczenie teoretyczne.

Znaczenie teoretyczne ma samo odkrycie nieznanego dotychczas hormonu płciowego, który wpływ wielki wywiera na ustrój człowieka. Okazało się, że hormon ten wstrzyknięty n. p. kobietom w okresie już przekwitania, powoduje u nich pojawienie się mleka.

Badanie dalsze nad wpływem tego hormonu na człowieka chorego i starszego są w toku. — A świat lekarski czeka z zainteresowaniem na wyniki tych doświadczeń.

bitniejszych internistów niemieckich, prof. His, który wykazał na podstawie własnego a bardzo szczegółowo opracowanego materiału, zupełną bezwartościowość tej, przez prof. Biera ogłoszonej metody. W dyskusji bronił stanowiska swojej kliniki prof. Bier, kończąc swe przemówienie: „wobec oświadczenia prof. Hisa, stwierdzić muszę, że jeden z nas dwóch jest marnym badaczem“. (Ein miserabler Beobachter).

Dyskusja ta stała się zrozumiałą sensacją całego świata lekarskiego, a przewodniczący Towarzystwa prof. Bergman zamknął dyskusję ostrzeżeniem przed stosowaniem niedostatecznie skontrolowanej metody leczenia.

Dyskusja ta jest dowodem, że jak wielką ostrożnością należy odnieść się do nowych a niezawodnych metod leczenia, podawanych nie tylko przez pisma codzienne, ale nawet przez pisma fachowe.

Metody badaczy i najgłośniejszych wymagają dokładnej kontroli.

U wrót sezonu sportowego.

Lwów, 7. kwietnia.

Sport zachwalany obecnie przez młodych i starych ma swoje strony ujemne, a temi stronami ujemnej zajmuje się nowy dział medycyny, mianowicie medycyna sportowa.

Lekarze rosyjscy przeprowadzali dokładne badania nad graczami w piłkę nożną i stwierdzili, że gracze w czasie gry tracą na wadze około 400 do 800 gramów, że tętno ze 70 skoczyło na 140 uderzeń na minutę. Pojemność zaś płuc zmniejszyła się o 100 do 500 cm. sześciennych. Gra w piłkę nożną działa głównie szkodliwie na system nerwowy.

Badacze ci rosyjscy stwierdzili zmniejszoną uwagę, osłabioną pamięć, senność, a często nawet brak niektórych odruchów bezpośrednio po grze. Chorzy na nerki i miażdżycę tętnic powinni unikać gry w piłkę nożną.

Niemieccy lekarze sportowi zwracają uwagę na częstą umieralność u

zapaśników w boksie. Piśmiennictwo obecnie wykazuje już 24 wypadków śmierci u tych zapaśników. Niemiecka medycyna sportowa wskazuje, że czas jednej minuty, w którym lekarz zdecydować musi, czy zapaśnik może dalej walczyć, jest zakrótka i domagają się przedłużenia tego czasu do minut pięciu.

Niemiecka medycyna sportowa domaga się dokładnej kontroli lekarskiej wszystkich zawodników sportowych, przyczem zaznacza, że i sport mogą ludzie chorzy uprawiać, a jako dowód podaje, że jedna ze znanych pływaczek niemieckich, mimo rozwiniętej gruźlicy płuc, uprawiała bez szkody dla zdrowia swój ulubiony sport. Medycyna sportowa głosi obecnie zasadę,

że sport tylko wtedy spełnia swe zadanie, jeżeli jest przyjemnością, a nie powoduje znużenia, ani też szkody na zdrowiu.

Ważna i doniosła uchwała Akademii Lekarskiej w Paryżu.

Lwów, 7. kwietnia.

Akademja lekarska w Paryżu zastanawiała się na szeregu posiedzeniach nad przyczyną wzrostu śmiertelności chorych po zabiegach operacyjnych. Po licznych referatach i po dłuższej i rozważnej dyskusji doszli członkowie Akademii paryskiej do wniosku, że przy czyną tkwi w nienależytem przygotowaniu chirurgów, wykonujących ciężkie zabiegi operacyjne. Jest to skutek wojny, dopuszczający ludzi niewyrobionych i nieprzygotowanych, z małym poczuciem odpowiedzialności, a z wielkim tupetem i pewnością siebie, do wykonania zabiegów i czynności, do których nie mają odpowiedniego przygotowania.

Akademja lekarska w Paryżu powzięła jednomyślną uchwałę, że wszelkie zabiegi operacyjne wykonać będą mogli jedynie tylko ci lekarze, którzy wykazą się dżem i wieloletniem chirurgicznym przygotowaniem. W tym celu proponuje Akademja wprowadzenie specjalnych świadectw i dyplomów specjalistycznych.

Stanowisko to Akademii paryskiej odbiło się żywym echem w całym powojennym, poważnym świecie lekarskim i znajdzie prawdopodobnie nasładowców i w innych państwach, które cierpią na tę przykrą, bolesną powojenną.

I w Polsce tytuł specjalisty jest zupełnie niechroniony, tytułu tego wedle dotychczasowych ustaw używać może lekarz już w dniu uzyskania dyplomu wszech nauk lekarskich. Byłoby rzeczą wskazaną, aby projekty o tzw. specjalizacji lekarskiej, zalegające od lat w Ministerstwach, urzały światło dzienne i uporządkowały ten stan dla ogółu chorych często niezmiernie szkodliwy.

Skrzynka zdrowia.

„Sędzia“ w Tarnopolu. Hypnoza jest stosowana w medycynie, głównie przez lekarzy chorób nerwowych i umysłowych. Do hypnozy nie nadają się umysłowo chorzy i źle umysłowo rozwinięci. Niebezpieczną też jest rzeczą stosowanie hypnozy u histeryków. Hypnozy nie powinien przeprowadzać bezwzględnie laik, ale lekarz i to bardzo dobrze przygotowany, doświadczony i obeznany z techniką leczniczą hypnozy.

Władysław H. Przemyski. Przyznajemy panu rację, że nie należy zorganizowany jest ruch gimnastyczny ludzi starszych. Zajmuje się nimi do pewnego stopnia Sokół. Kluby sportowe, które organizują kursa gimnastyczne dla dzieci i pań, powinny i o starszych panach pomyśleć. W sprawie tej zabierzemy jeszcze głos.

Pani Zofja w Stanisławowie. Nie odpowiadamy na szereg pytań w skrzynce, bo napiszemy w jednym z najbliższych dodatków obszernie o raku. Wedle dotychczasowego stanu nauki, rak jest schorzeniem niezakaźnym. Opatrując jednak rany, powinna Pani ręce dokładnie sobie obmyć, bo rana będzie niezawodnie siedliskiem i innych bakterii.

